

SLOVENSKI NAROD.

časovnik dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter veja po pošti prejemam za avstro-ograke določeno na vse leto 25 K., za pol leta 13 K., za četrtek leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 50 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 26 K., za pol leta 12 K., za četrtek leta 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponaj, veja za celo leto 22 K., za pol leta 11 K.; za četrtek leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 50 h. — Za tujo deželo toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne pošiljalitve naročnine se ne ozira. — Za osananila plačuje se od petrostopne peti-vrste po 12 h., če se osnanilo enkrat tiskata, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiskata. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, osananila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredbištvo je na Vagovalice št. 2, vhod v upravnštvo pa na Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Klerikalci in volilna reforma.

Klerikalci so že dlje časa kraljali, da ljudstvo nujno zahteva volilno reformo s splošno in enako volilno pravico. Kdor naše nad vse konzervativno ljudstvo pozna, kdor včasih, kako malo se isto briga za politične odnosaje, ki se specijelno ne tičejo njegove kože, je bil takoj sprva, ko so stopili klerikalci s to zahtevo pred javnost, uverjen, da je cela akcija goli humbug.

Klerikalci so dobro vedeli, da živa duša ne bode verjela njihovi trditvi, da ljudstvo, to konzervativno kmetsko ljudstvo, ki bi nastopilo s poleni, če bi se v občinah hotelo uvesti splošno in enako volilno pravico, hrepeni po volilni reformi in jo glasno zahteva. Za to so hoteli javnosti nametati peska v oči ter so naročali potom »Slovencu«, ko se narod sam le ni ganil za volilno reformo, dasi je bil v to že na nešteti klerikalnih shodih prepariran, ne posredno pred pričetkom deželnega zbora od klerikalnih občin množico peticij v prilog preustrojitvi volilnega reda. Klerikalci so si obetali mnogo od tega koraka. Menili so, da bode aparat za fabrikacijo volilnih peticij kar najuspešnejše funkcioniral in da ostane vse tajno, kdo da jih je naročal. Prepričani so bili, da bo množica teh volilnih peticij nasprotnikom kar sapo zaprla in da bo javnost, ko bodo naenkrat zaorili po celi deželi glasni, četudi naročeni klici po spremembji volilnega reda, strme sprevide, da so klerikalci pravi tolmači ljudske volje in da v istini zastopajo ljudske zahteve in želje.

Toda ta lepi up je splaval klerikalcem po vodi!

Že peticijski aparat ni funkcijonal, kakor se je pričakovalo. Mesto stotine peticij došlo jih je komaj kakih 30 ali 40. Pa še te so zgubile vso vrednost, ko se je izvedelo za klerikalni humbug, še predno so jeli dohajati »Slovencu« sicer itak

redko sejane peticije. Ves preje pričakovani vspeh pa je bil uničen, rekel bi »pri hudiču«, ko se je doznalo, da so klerikalci še tiste peticije, katere že itak same na sebi niso imeli nikake vrednosti, ker so bile naročene, torej ne spontani izraz prave ljudske volje, po veliki večini prosti falsificirali.

Torej da bi dosegli svoj namen, da bi se jim verjelo, da so zares »tolmači ljudske volje«, so klerikalci vprizorili najnesramnejšo sleparstvo. Slučaja v Turjaku in v Studencu nam dokazujeta, da so se peticije naravnost falsificirale.

No, pa to se ni zgodilo samo v Turjaku in na Studencu; tudi iz mnogih drugih krajev se nam poroča, da občinski odbori sploh ničesar ne vedo, da bi se bila odpisala kakšna peticija, ker ni bila nikdar predložena občinski seji v pretresovanju. In vendar je samo cel odbor kompetenten sklepiti o takih važnih zadevah, ne pa sam po župniku komandirau župan.

V Št. Vidu na Dolenjskem je n. pr. župnik Vidergar pozval po cerkovniku vse župane svoje župnije k sebi in jim naročal sabo prinesiti občinske pečate. Može se seveda ponizo ubogali ter prišli, da so podpisali peticije za splošno in enako volilno pravico. In te peticije so se odpisale kot sklep dotednih občinskih odborov, ne da bi zanje vedel drugi, nego župan in župnik, ki je občinskega predstojnika nagonjil, da je falsificiral peticijo. To je vendar višek nesramnosti in sleparstva!

Sploh pa bi kazalo vse peticije, ki so bile predložene deželnemu zboru, temeljito pregledati in preiskati, ali se je o njih sklepal v dotednjem občinskem odboru, odnosno da li je bil dotedni župan od odbora pooblaščen v njegovem imenu podpisati dotedno vlogo.

Prepričani smo, ako se to izvrši, da se bode izkazalo, da je pretežna večina vseh dež. zboru v zadevi volilne pravice poslanih vlog

v krasno, čisto dekle, ki bi bila vredna njegove velike ljubezni, po kateri je v hrepenenju že lelo njegovo srce.

Ona ga je okužila. Dobil je sramotno in ostudno bolezen, o kateri skrivno in sarkastično govoré ljudje samo pri zaprtih vratih, oso bolezen, na katero se človek ne more niti zmisiliti, ne da bi ga ne navdal srd in stud proti lastni svoji osebi.

Pavel je skočil s postelje in stopil k mizi. S tresočo roko je jel razmetavati papicje in zvezke, na to pa jih je zopet poravnal in spravil v red. Njegove oči so nepremično zrle na mesto, kamor je položil zdravila, katera je zakril s papirjem.

»Ako bi imel samokves, ustrelil bi se takoj. Tukaj le notri!« si je mislil ter položil roko na levo stran, kjer je bilo srce. Nepremično je zrle pred se ter premišljeval, pri katerem tovariu bi mogel dobiti to orožje. Stopil je k nepostlan postelji in se vlegel. Na to je resno razmišljeval, da li bi se mogel zadeti v srce, odpril je telovnik in srajco ter pazno motril svoje mlade, še mehke prsi.

falsificirana, torej neveljavna, ker se o njih ni pretresovalo v občinskem odboru, ampak jih je sam župan na svojo pest podpisal in odpodal, dasi v to ni bil upravičen.

Očvidno je, da so ti župani grdo zlorabili svojo uradno oblast. Po občinskem redu nimajo župani v svoji uradni lastnosti nikače pravice samovlastno odpošiljati kakor šnekoli peticije. Če podpiše župan kakšen spis in pritiene občinski pečat na vlogo, storiti to v imenu občinskega odbora, v imenu cele občine.

Pooblaščen pa je ukrepati le o rednih navadnih stvarih, ne pa o izvanrednih važnejših zadevah, katere se morajo predložiti celemu občinskemu odboru, da o njih sklepa. In šele če je v zakonitem številu zbrani občinski odbor stav varabil, je župan upravičen, sestaviti temu obč. sklepnu odgovarjajočo vlogo, jo v imenu odbora podpisati in poslati na pristojno mesto.

Peticija za splošno in enako volilno pravico je vendar važna zadeva in kot tako bi se morala na vsak način predložiti občinskemu odboru v pretresovanju in sklepanju; župan sam a b-solutno nesme, ne da bi sklical seje obč. odbora, peticijonari za volilno reformo. Ako pa to navzici temu storiti, zlorablja svojo uradno oblast in se zakriva čisto navadnega sleparstva.

Dokazano je, da so tako delali razni klerikalni župani, nahujskani po župnikih.

Kaj pravita k temu deželni odbor in deželna vlada, ki imata čuvati, da se podrejene občine in njeni organi strogo ravnajo po zakonskih predpisih in jih izpolnjujejo?

Umestno bi bilo, da bi tudi deželni odbor posvetil tej zadevi malo pozornosti in poskrbel, da ne bodo v bodoče župani samovlastno posegali v delokrog občinskih odborov.

»Pavel, odpri vendar,« se je zassisli pred durmi zvonki glas Lilijske.

Prestrašen je brzo uredil svojo obleko in zlovoljno odmaknil zapah.

»Kaj pa hočeš?« je vprašal mrklo.

»Ničesar, samo poljubiti sem te hotel. Zakaj se pa vedno zapiraš, ali se bojiš, da bi te kdo okradel.«

Pavel se je zopet vlegel na posteljo, Lilija pa je brezuspešno poskušala se vsestisti poleg njega in je rekla:

»Odmakni se vendar nekoliko! Kako si brezobziren, niti svoji sestrici nečeš dati prostora.«

Pavel se je molče nekoliko odmaknil.

»Jaz se danes dolgočasim,« je spregovorila Lilija. »Ne počutim se dobro; temu je najbrže krivo vreme. Jaz ljubim sonce in megla je toli zoperina.«

Jela je gladiti njegove pristrižene, razmršene lase, zrla mu prisrčno v oči in vprašala:

»Pavelja, zakaj si vedno toli žalosten?«

»Jaz nisem bil nikdar vesel,« je odvrnil Pavel zamolklo.

Državni zbor.

Seja dne 23. septembra.

Še tuk pred začetkom seje je grozila češka obstrukcija. Nemške stranke so morale Čehom prepustiti prednost pri nujnem predlogu glede odpusta tretjeletnikov, le na ta način se je nevarnost preprečila. Vsenemška zveza je vložila samostalni nujni predlog, naj se tretjeletniki takoj odpuste ne ozirajo se na novi brambini zakon ter se odpust sploh ne sme vezati na nikakšne pogoje.

Ministrski predsednik dr. Körber je v svojem dolgem govoru posebno povdral, da je v interesu obeh državnih polovic, da se na obstoječem ničesar enostransko ne spremeni, in da je dolžnost avstrijske vlade, preprečiti spremembo pravic tostranske državne polovic. Madjaram je odrekal pravico do narodnih zahtev v armadi, češ, da je po nalogi vse, kar se tiče enotnega vodstva in notranje organizacije v armadi, pridržano izključni odredbi vladarja kot vrhovnega vojnega gospodara. »Vsaki avstrijski vladni mora biti v vseh zadevah skupne armade vedno in v popolnem zakonitem obsegu ohranjen vpliv. K značaju in organizmu skupne armade spada tudi nespremenjeni armadni jezik. Ta se mora ohraniti, dokler obstoji državnopravno razmerje med obema državnima polovicama. Odločitev je sedaj padla (armadno povelje cesarjevo!) Volja najvišjega vojnega gospodarja, da armada avstro-ogrške monarhije ostane, kaže je: skupna in enotna.«

Posl. Pernerstorfer je predlagal, naj se o izjavi ministrskega predsednika otvoriti debata. Njegov predlog pa je bil odklonjen z veliko večino.

Posl. vitez Plaček je utemeljeno val mladočeki nujni predlog o pridržanju tretjeletnikov v vojaški službi. V isti zadevi so vložili nujne predloge tudi poslanci Schönerer, Stein in Choc.

Poslanec Choc je vložil nadalje nujni predlog, naj se § 8. brambnega zakona spremeni, da se bo glasil: »Službena doba neha v vsakem službenem razmerju, ne glede na dan uvrstitve, s 30. septembrom tistega leta, v katerem je dotele dolična službena dolžnost.«

Isti poslanec je vložil končno še nujni predlog, naj vlada čim preje predloži zbornici zakonski načrt glede enake, direktne in splošne volilne pravice.

Poslanec Baxa je vložil nujni predlog, v katerem se vlada poziva, naj takoj uradno preišče vse opetovane nasilnosti, ki so se zadnji čas zgodile češkim manjšinam na Češkem ter naj o rezultatih preiskav poroča državnemu zboru ter odrédi, da bo konec nemirov in nezakonitostim proti češkim manjšinam.

Posl. Daszynski je vložil nujni predlog, naj se glasi prvi odstavek § 8. brambnega zakona: »Službena doba traja v stalni armadi dve leti in 7 let v rezervi.« Zadnji odstavek pa se naj glasi: »Službena obveznost neha s kalendarskim dnem uvrstitve tistega leta, v katerem je dotele dolična službena dolžnost.«

Posl. Schuhmeyer je predlagal nujno, naj se razveljavlji rekrutni zakon z dne 26. februarja 1903 ter se dovoli za leto 1903 rekrutni kontingent 103.100 mož za armado in mornarico, od katerih naj pripade po zadnjem ljudskem štetju na tostransko polovico 59.024 mož.

Za državno pomoč vsled zadnjih poplav na Koroškem, Štajerskem in Solnograškem so vložili nujne predloge poslanci Lemisch, grof Attwells in tovariši.

Posl. Sylvester je interpeliral ministrskega predsednika glede vetropravice habsburške krone pri papeževi volitvi.

Posl. Klofač je interpeliral zaradi postopanja z moštvom pri 7. dragonskem polku.

Posl. Schönerer je interpeliral glede nemškega državnega in razpravnega jezika.

»Ne, ni potreba,« je odvrnil Pavel zamolklo, a vendar mirno. »Nič ni posebnega, samo glava me boli.«

Lilijskega ga je neverno pogledala, ga objela nežno krog vratu in dolgo zamišljeno zrla v njegov obraz. Na to je povzela ravnodušno:

»Katja Reimer je včeraj vprašala po tebi.«

»Kaj pa je vprašala?« se je začudil po kratkem odmoru Pavel, ne da bi se obrnil.

»Ah tako v obči, kako se imas, kaj delaš in zakaj je nič ne obiščeš. Ona te je vendar vabila.«

»Ona si pač nekaj želi od mene.«

»Pavelja, nikar ne govori tako. Ti je ne poznaš, ona je pametna in razumna ter se zanima za te. Ti misliš, da ljubi samo ples, o ne, ona čita izredno mnogo in hoče celo osnovati čitalniški krožek. Ona mi vedno pravi, kako pameten si ti.«

»Ah kaj, ona je navadna kočketka.«

Lilijskega je zardela, potisnila jezno Pavla na stran in vstala.

»Ti si sam pokvarjen, ako tako govorиш.«

Posl. Wolf je interpeliral glede postopanja kočevskega okrajskega glavarja Gstettenhoferja proti ondotnim protestantom.

V debati o nujnih predlogih sta govorila dr. Derschatta contra, Eldersch in Sileny pa pro.

Posl. Udržal je podal izjavo o državnopravnem zavarovanju čeških poslanec.

Seja se je zaključila ob 3/5. ur ter se nadaljuje danes.

Grof Khuen zopet ministriki predsednik.

V lastnorčnem cesarjevem pismu, s katerim se je grofu Khuen-Hedervaryju znova poverila sestava ogrskega parlamenta, pravi cesar, da mu je v § 11. nagodbe iz leta 1867 poverjeno enotno vodstvo in notranja organizacija skupne armade in da hoče svoje pravice o b d r ž a t i nedoknjene ter jih kot take izročiti svojemu nasledniku. —

V Kossuthovi stranki je napravilo zopetno imenovanje grofa Khuena veliko razburjenje. Stranka je sklenila, nadaljevati boj ter ga še postriti. Že v današnji seji bo posl. Olaj prijavil inkompatibiliteto proti Khuenu z ozirom na znano afero podkupljenja. »Magyarorszag« je priobčil takoj strastno pisan članek, v katerem napoveduje grofu Khuenu boj z najostrejšimi sredstvi ter pravi, da cesarjevo pismo ni nič drugega kot nova izdaja znanega armadnega povelja.

Grof Khuen je takoj pri svojem prihodu v Budimpešto konferiral s Tiszo, Széllom, Andrássyjem, Szentivanyem in Ivanko. Kabinet se sestavi najbrže že danes ter se raznaša slediča lista: Štefan Tisza notranje zadeve, Lang finance, Koloszváry deželno brambo, Hieronymi trgovino, Wlassics nauk, Plosz pravosodstvo.

Najvažnejši dogodek pa je, da se je v liberalni stranki doseglo popolno edinstvo. V klub je prišel tudi grof Khuen ter izjavil, da se bo glede vojaških vzgojevalič ugodilo skoraj vsem stavljanim zahtevam. Ustanovijo se državne ustanove in mnogo predmetov se bo poučevalo v madarski. Tudi je povedal, da prevzame le provizorno vladu. Sicer pa se bo odločilo v današnji seji ogrske zbrane, ali se bo Khuen sploh mogel držati.

Nekateri ogrski politični krogi so prevrgli svoje naziranje o avstrijskih Slovanih. »Budapesti Hirlap« piše, da je avstrijski centralizem, katerega tvorijo Nemci, največja nesreča za dualizem. Nemci so neizprosnji sovražniki Ogrske, s katerimi ni mogoč pošten mir. Čehi in Poljaki so nasprotniki samo iz taktičnih vzrokov ter bi pošteno priznali dualizem, ako bi ta nehal biti proti njim naperjen. Ogrska mora ohraniti za bodočnost napram avstrijskim Slovanom brez pogojočno nevtralni

teto in prenehati se batifezializma v Avstriji!«

Politične vesti.

— Mladočeški shod v Brnu, na katerem je govoril posl. Stransky, je izjavil, da bodo dosegli Čehi svoje državno pravo le, ako se upelje splošna, enaka in direktna volinna pravica.

— Češka zmaga. V Priboru (Freiburg) na Moravskem so pri občinskih volitvah Čehi iztrgali Nemečem tudi prvi volilni razred iz rok, tako da je sedaj občina popolnoma v čeških rokah.

— Vsenemška zveza je sklenila na svojem shodu resolucijo, da je sedanje razmerje z Ogrsko nezdržljivo ter naj vlada izdela avtomomičarski tarif in sklene carinsko in trgovinsko zvezo z Nemčijo.

— Poslane Fresl aretiran. V Plznu sta imela poslanca Fresla in Choc shod. Po shodu je prišlo do velikih demonstracij, pri katerih je bilo mnogo oseb aretiranih, med njimi tudi posl. Fresl.

— Ruski cesar pride vendarle na Dunaj, in sicer 30. t. m. ob pol 11. uri dopoludne. Popoldne se odprejeta oba vladarja v Mürzsteg na lov na divje koze.

— Trgovinska zbornica na Reki je predložila ogrski vladu odločno zahtevo, naj podaljša sedanjo trgovinsko pogodbo z Italijo za eno leto.

— Srbski ministriki svet je sklenil pod predsedstvom kralja Petra, da se skupščina skliče na dan 28. t. m. Nato je ministrstvo demisioniralo, a bo poslovalo še do sestave novega kabineta.

— Obračnava zoper srbske častnike — zarotnike se je pričela včeraj. Otožbo zastopa major Šuškalović. Najnižja kazen za tako pregreho je eno leto trdnjave. Ako bodo častniki obsojeni na eno leto in en dan, izgube svoje šarže.

— Poveljnik belgrajske trdnjave polkovnik Marinković je odstavljen; na njegovo mesto je prišel polkovnik Rasić.

— Vstaja v Macedoniji. Izjemno sodišče v Drinopolju je obudio tri vstaše na smrt, 11 pa jih je obsojenih na 15letno ječo v Mali Aziji. V Slajti so vstaši raznesli celo vas z dinamitem.

— Umor konzularnega uradnika. Kanceljar italijanskega konzulata v Monaku, Stello, ki je zasečno vodil konzulat, so našli v njegovem stanovanju prebodenega.

— Mednarodni mirovni kongres se je otvoril v Rouenu na Francoskem. V imenu dunajske mirovne družbe je govorila Berta Suttner, v imenu Ogrske je govoril general Túrz.

Nekaj taktike avstrijskih klerikalcev.

V Hamburgu izhajajoči polumesečnik »Das freie Wort« je objavil marca

klenil vrata ter korakal po sobi semertja. Odleglo mu je, ker je opoval Katjo in Lilijo, da ste nesnaga in izvržek. Tiko je korakal po sobi ter premišljeval, kako propadla, samopasna in omejena bitja so ženske. Na primer Lilija.

Ona ni mogla umeti, da je govoril tako, ker je bil nesrečen, in psoval kakor branjevka. Ona je zaljubljena v Avdjejeva, toda tudi Petrova gleda rada.

In prav taka je tudi Katja Reimer; ona je tiha, resna, se zanima zanj in pravi, da je pameten; če pa pride isti Petrov k njej, bode si radi njega nadela okrog vrata moder trak, se koketno frizirala pred zrcalom in se mu prikljivo smehljala. In vse to samo radi Petrova; ta Petrov pa je samozavesten ošaben in puholgavec.

»Ona je čista in si ne more niti misliti, da žive tudi propale ženske, da se tudi pojavljajo grozovite bolezni, ki onesrečajo človeka, da je samemu sebi breme in da bi najraje prijet za revolver... Morda pa je tudi njo že kdo poljubil...«

Pavel je stisnil pesti in mrmral:

meseca t. l. spis, ki je velepomemben za nas Slovence. Glavne misli so te: »Politični modrijani stresavajo glave. Nekaj nenormalnega se dogaja. Klerikalno-radikalne frakcije v Avstriji in na Madjarskem oponirajo brambenim predlogom, protivijo se željam mero-dajnih činiteljev monarhije. To se je faktično zgodilo tudi v cis. parlamentu. Kršč. socialisti so se začetkom protivili tem predlogom in so kurs premevali šele, ko so videli, da oponirajo samo soc. demokrati tem zakonskim načrtom. To nastopanje se ne ujema s pozicijami, katere zavzemajo ti radikalni drugači. Kršč. socialisti v Cislitvaniji in kat. ljudska stranka na Madjarskem se sicer zovejo ljudske stranke, ali so večkrat bolj papistične kar papež, bolj vladne, kakor vlade in dr. Lueger na Dunaju in grof Zichy v Budimpešti imata svoj poseben sport v lojalnosti, ki se posebno kaže v preejnem konsumu cesarske himne pri vsak priložnosti. To cesarsko himno so vzeli ti ljudje v popolen zakup. In navzicle temu oponirajo proti brambenim predlogom, za katere se zanimajo merodajni krogi skoraj edino. To je čudno. Še čudnejše je, da ti ljudje morejo vse to storiti, ne da bi kaj škode trplili v svoji vladni moči; ljubljenci so in še bolj uvaževani kakor preje. Če bi to opozicijo uganjale druge stranke, kaka nevolja bi nastala! — Te druge stranke požrejo vse te predloge, ki ljudstvu gotovo niso koristne, »brambena moč monarhije« je argument za nje in vendar te stranke nimajo pričakovati niti dobrohotnosti v merodajnih vladnih krogih. — To je lahko razumljivo. Opozicije teh klerikalnih radikalcev ni smatrali kot resno. Tudi radikalizem se lahko markira. Ako bi ne bila večina brez pogojno vladu udanih strank gotova, bi pridni kršč. socialisti ne delali opozicije in ne agitirali proti brambenim predlogam. Tako tudi na Madjarskem. Lahko se odtegnejo glasovanju, lahko spajajo najstrožjo opozicijo z udanostjo. Ali do tega sploh ne pride, ker so druge stranke tu, ki hočejo vladne postati in brez premisleka glasujejo za vse, kar zahtevajo vojaški krogi. Tako se sme torej brez skrbi oponirati. Ti katoliški radikalci to smejo, oni celo morajo delati opozicijo. To je njih glavno delo. Funkcija klerikalnih radikalcev je, da zbranjujejo, da se res ne organizuje kakar radikalna stranka. V našem oziru, kjer so narodni instinkti posebno živahni, v političnem oziru, kjer bi se znale ukoreniniti demokratične ideje, morajo klerikalne stranke pošteno radikalne v dotičnem radikalstvu prekašati in tako le tem jemati veter iz jader. Lord Byron je dejal, da je patriotizem zadnje zavetje lopov. (Secondred-Schurke). Na narodno močno razdraženem Madjarskem so poštenjaki, ki bi že zdavno sedeli v ječah, če bi ne bili izkoriscenici patriotskega s klerikalno radikalnega stališča, tatovi, ki so živeli nepošteno kot uradniki, ali kradli denarje provincialnih hranilnic. Dunajski kršč. socialisti imajo nalog, izpodkopavati socijalistom in Schönererjem tla. Ti smoje vse storiti. Schneider, jeden največjih kričačev te stranke, je ponarejal stampilje. Ta je smel tudi reči, da so papeži, ki so se izrekli proti neumnosti ritualnih umorov, plačani po živilih. Nobeden ga ni okaral, tudi dunajski »Vaterland« ne. Njegova avtoriteta mora veljati, ker le tako zamore delati proti soc. demokratom v vsemencem. Tako pametni so že v generalnem štabu kler. armade v Rimu, v vodstvu jezuitov, da vedo, da se danes brez radikalizma nič ne opravi in ta radi-

kalizem tiči pri kler. strankah v tem, da včasih zahajajo tudi na monarhe in papeže. Kar pa vodstvo jezuitov spozna za dobro, to najde potom spovednikov tudi drugodi odobravanje. Ta kler. radikalizem je c. kr. koncesijoniran radikalizem. Zatise se oko, ker se ve, da tega radikalizma ni resno upoštevati in da se ga prav lahko spremeno izigrava, da ga neumne mase smatrajo kot poštenega in se lahko vrnemo udajajo političnemu vodstvu teh jezuitskih misioner. Ako pride do resnosti, pade radikalna maska in se prikaže čisto klerikalno lice volkulje na Tiberu. Tako se je postavila Ugrovova stranka na Madjarskem proti civilnemu zakonu — tako je menjala kršč. socialistična frakcija na Dunaju v vsaki resnobni stvari svoje stališč.

To so stranke z Janusovo glavo. Pristašem teh strank se prijazno na rame potrka po vladnih možeh, ki so samo vladajoči služabniki jezuitov, pa je dobro. Avstriji pa vladajo, kakor znano, jezuiti.«

Iz teh podatkov se da posneti kak nauk tudi za nas liberalne Slovence. Z nami uganjajo avstr. vlade čudne športne. Na mrtvaški oder nas silijo že zdavno. Preglejmo dogodke na Kranjskem. Našli bodoemo to zanimivo kler. radikalno prikazan tudi pri nas. Samo okorna je. Dr. Šusteršič se vendar ne more meriti z dr. Luegerjem! Dr. Krek pa nemara prepošteno jemlje celo stvar. Drugi so marjonete druge vrste. Vedlo se je, da se Šukljeju ne godi dobro, da bi rad kaj zasluzil. Vedelo se je, da je uvežban na obroč skozi nos in na verigo vlade. Da se okorneži menjajo klerikalni stranko spravijo v red, se je reklo pri vladni in v jezuitskem vodstvu: »Drum gab ich ihm auch den Gesellen mit, der reizt und wirkt und muss als Teufel schaffen!« Ali ga vide, kak narodnjak je v tej nalogi? Najradikalnejši narodnjak! Slovenec je nemčur proti njemu. Zveza z Nemci! To bi rad razdržal, da bi klerikalizem imel prost pot v deželi in vladu imela opraviti le s klerikalci. Vlada bo prav tih, ko bo Šuklje — če se bo v parlamentu upal na plan — to vladu prideli in ji očital izvrševanje nemških teženj na Slovenskem. Ali za kulisami se bosta Körber in Šuklje prijazno pogledovali. Tudi zgradba hkrati treh železnic: belokranske, ob Krki v Brežice in Trebnjega v Št. Janž bo na sporedu. Witek se bode smejal in Šuklje tudi. Saj bogata avstrijska vlada dopušča milostno, da mora uboga Kranjska plačevati obresti za te uboge dolenske železnice. Ako motrimo tega našega poštenjaka tudi iz te perspektive, vidimo, da je užor-katolik, ki ne hodi zastonj v cerkev in se ne izpostavlja zastonj takim sumnjenjem in zaničevanju, katerega goje proti njemu vse pošteni ljudje na Slovenskem in tudi Nemci. Mej temi sumnjenji je glavno in za vsakega poštenjaka sramotno to-le: Marsikateri markira velike interese, da skriva svoje lastne majhne.

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 23. septembra.

— Klerikalni shod. Klerikalci so imeli v torek v dvoranici »Katoliškega doma« shod, na katerem so govorili o volilni reformi. »Slovenec« končuje svoje poročilo s frazo: »Javen shod v Ljubljani je govoril za splošno in enako volilno pravico. Bum — zdaj pa veste. To pomeni toliko, kakor da je govorila vsa Ljubljana. Morda bodo po farov-

žih res verjeli. V resnici pa je ta shodek brez vsacega pomena. Klerikalci pa so zborovali navadne svoje štatište, ki nastopajo pri vseh njihovih shodih in ki predstavljajo v Ljubljani »katoliško ljudstvo. Ti seveda »sklenejo« vse, kar kdo hoče in kakor se jih komandira — ali da bi to imelo kaj pomena, tega »Slovenec« sam ne verjame. Sicer pa ne bo škodovalo, če si narodno-naspredni poslanci zapomnijo, kako klerikalci njihovo prostovoljno, z golj iz ozirov na korist kmetskih volilcev izvirajočo sretljivost predstavljajo kot uspeh klerikalnega vpitja.

— »Ljudstvo govorit«. Iz Starlok se nam piše: »Slovenec« z dne 21. t. m. poroča med dnevnimi novicami »ljudstvo govorit«, tudi, da je županstvo Staraloka odpeljalo peticijo za splošno volilno pravico.

Ako je to izjavo res dobil »Slovenec« v roke, potem moramo le resnici na ljubo poročati, da ni sklicalo županstvo v tem oziru nobene občinske seje, da se sploh ni nobenega občinskega odbornika o tem nič vprašalo, in je to izjavo poslal popolnoma svojevoljno klerikalni župan sam, oziroma on, po načrnu predobro znanega kapelana Stazinskega. — Naše ljudstvo o tem nič ne ve, govoril je le kapelan.

— Stara praksa grofa Gleispacha.

Zopet se je izkazal naš star prijatelj grof Gleispach. Kdor zna, pa zna, in grof Gleispach zna res jako dobro — iztrebljevanje slovenske sodne uradnike s slovenskega Štajerja in jih nadomeščati z nemškimi. Najstarejša avskultanta pri okrožnem sodišču v Mariboru, ki postaneta v kratkem adjunkta, sta bila premeščena. Slovenec Gvidon Mihalič je bil premeščen v Ljubljano, nemškutar Jos. Osavatitsch pa v Celje. Tako je preskrbljeno, da štajerskega Slovenca, ko postane adjunkt, ne bo treba poslati iz domovine, ker je bil že prej poslan. Mihalič postane seveda adjunkt na Kranjskem, nemškutar Osavatitsch pa adjunkt na Slov. Štajerskem. A da se grof Gleispach upa tako postopati po slučaju Bratuša, kateri je nemške sodne funkcionarje na Sp. Štajerskem postavljal v tako žalostno luž — temu se je res čuditi.

— Pozor trgovci! Narodno-misleče ljubljanske samostojne trgovce vabimo danes zvečer ob 8. uri na sestanek pri Roži, na desno od vhoda, kjer se pomenimo glede nastopa povodom premembre pravil gremija ljubljanskih trgovcev. Nemci spletkarji že zopet za kulisami in hočejo pravila tako premeniti, da bi bila slovenska večina za vselej onemogočena. Pri gremjalni šoli pa, dasi krvavo rabimo slovenskih knjigovodij in korespondentov, nam nočeo dati slovenskih paralelk in se izgovarjajo s publim

rmenimi vinjetami. On je spoznal da je vse ono podlo, kar je mislil o Katji Reimerjevi, umazana, nesramna laž, umazana in podla, kakor gotova bolezen. Pavel se je vstrašil in sramoval, da je mogel misliti tako o dekle, ko je ljubil in kateri ni bil vreden odvezati jermenov od njenih čevljev. On se je vstrašil samega sebe.

»Ali sem v resnici to jaz? Ali so to moje roke?« si je mislil ter zrl na roko, ki je še bila od solnca ogorela in na členku oškropljena s črnim. Vse mu je postalako kakor v sanjah neumljivo in grozno. Zdelen se mu je, da gleda prvi svojo sobo, barvani strop in ob postelji se nahajajoče čevlje. Šele sedaj se je prepričal, da je Pavel Ribakov, in spoznal je, da je izgubljen človek, ki ne more več računati na poboljšanje. On je bolan in je sodil toli nedostojno o Katji Reimerjevi; o skoro, skoro bode umrl in radi njega se bodo pretakale solze.

»Odpusti mi, Katja,« je šepetal z bledomi svojimi ustnicami.

On je čutil nesnago, ki ga je obdajala in prodrala v njegovo no-

»Fej, kako ostudo!«

Gotovo je tudi ona že poljubila koga. Pavel se je niti upal ni pogledati... in ona se je že poljubovala — gotovo s Petrov

sunil z bajonetom zkozi nos tako, da ga je prodrl do očesa.

* Nekaj črtic o Ernestu Renan-u.

Ko je Ernest Renan izstopil iz duhovnice, ker ni imel potrebnega poklica, kakor je rekel seminarski pretek, je bil zelo slab in bolan; a navzicle temu je od ranega jutra do poznega večera pridno proučeval hebrejska in sirska narečja. Zvečer pa, ko mu je vsled napora klonila glava, je redno vprašal mater, pri kateri je stanoval: „Ali je že zadost?“ Ko je napisal senzacijonalno knjigo „Zivljenje Jezusovo“, zahteval je tako neznaten honorar, da mu je knjigotržec prostovoljno obljubil desetkrat višjo svoto. S to knjigo si je na to pridobil Renanov založnik velikansko premoženje, zakaj „Zivljenje Jezusovo“ mu je neslo milijone. Ta knjiga ni znanstveno delo za-se, ampak nabožen roman Renan je pisal o Kristu, o tem „božanstvenem človeku“ in „najdnejši osobnosti v vseh religijah,“ toli zanimivo, da ga je s svojim spisom docela približal ljudskemu naziranju, da je postala njegova knjiga najpriljubljenejše čtivo; čitajo jo pobožne ženske, čitajo jo verniki, ki se vračajo iz cerkve, kjer se je prisklinal brezverec Renan. To njegovo delo je pisano v prekrasnom slogu. „Jaz sem dober stilist?“ se je vskidar začudil Renan, ako se je hvalil njegov slog. „O krasnem slogu nimam pojma, jaz sem pisal, kakor sem mislil,“ je vedno zatrjeval, a vendar mu niti njegovi sovražniki ne morejo odrekati prekrasnega blestečega stila. — Renan je bil srednje postave, hodil je s palico v roki in bil popolnoma obrit; ljudje so ga radi tega klicali „abbé Renan“. Renan je prepotoval s svojo sestro celo Palestino. Najkrasnejši oddelek v njegovem delu „Zivljenje Jezusovo“ je opis, kako je Kristus živel med rabi na jezeru genezaškem. To je bila najkrasnejša idila, ko je bival osnovatelj kraljestva božjega med sinovi nebeškega očeta ... Renanova knjiga „Zivljenje Jezusovo“ je še danes slavna in se čita z velikim zanimanjem in navdušenjem. Ali je res brezverska? Kdo jo je čital in jo imel, bode temu odločno oporekal. Nasprotno! Dkorkoli se bode ugloblili v to divno Renanova delo, šele bode prav pojmlj vvišeni pomen evangeličev in čutil ne-navadno veličanstvo božanstvene te-sarja iz Nazareta, ki je oznanjeval kraljestvo božje. K slavi Renanova imena so pripomogli največ katoliški in protestantski propovedniki, ki so s svojo anatemo za Renana nehote delali največjo reklamo. Renanove knjige so na indeksu, prepovedano jih je čitati „pod smrtnim grehom“, da, pod kaznijo izobčenja iz cerkve, ker pa prepovedani sad tem bolj miče, bodo navzicle temu čitali Renanova dela, dokler si bode človeški rod ohranil zdrav razum, svobodno prepričanje in smisel tudi za ono lepo in vyzvišeno, ki ni po okusu katoliških celotov!

* Maščevanje potujočega raveatalja.

Drama, kakršno opisuje Bajazzo, se je od grala te dni v Temešvaru. Po južnoogrskih mestih potuje že več let neki »signor Spoltarini« s svojo četjo akrobatov. Med ljudstvom je njegova družba zelo priljubljena, ker je »gospod ravatelj« sploh dobrodrušna prikazena. Pri predstavah nameč vzdame mesto denarie tudi krompir, fižol, oves itd. V svoji dobrodrušnosti je tudi trpel, da se je že pred meseci k njegovi deti pridružil brusač Andrej Müller. Ponišno je tiščal svojo dvokolnico z brusnim kamenom za sinov in hčeri Spoltarinijeve muze. Ravnatelju se ni zdelata brusačeva prirvenost prav nič sumljiva, še ljubo mu je bilo, da je imel vedno mojstra pri roki, ako se je kaj — skralo. Tako je prišla tudi ta družba v Temešvar, kjer so si napravili šotorne na prostem. Kmalu je vse trdno zaspalo. Samo Spoltarinijev pomočnik ni zdrel, in kmalu je opazil za vozom romantičnega brusača v nežnem objemu lepe ravnateljeve soproge. Konč se je igral popolnoma po Leoncavallu. Pomočnik je zbudil soprog, ta se je prizplazil bližu, videl vse ter planil z bliskajočim nožem na brusača, kateremu je zadal po licu in glavi nad tučat smrtnih ran. Potem je molče zgrabil ženo, jo vrzel na voz, upregel ter se odpeljal. Vendar so ga kmalu uveli.

* Koliko ima nemški cesar gradov? V zadnjem času kroži po nemškem časopisu vest, da namejava nemški cesar za se zgraditi nov velikanski grad na otoku reke Havel, imenovanem Pichelswerder. Ta grad bo nekaka trdnjava, v kateri hoče cesar najti varno zavetje pred anarhisti. Okoli otoka Pichelswerder, ki bo dobil ime „cesarski otok,“ pa bo prebivalstvo sestavljeni iz samih — cesarskih vlasníkcev, torej cesarju zvestih ljudi. Ta otok se nahaja v bližini Dobriske planote, kjer so velike vojaške vaje, tako, da bo cesar vedno obdan ob oboržene sile. Da se nemški cesar boji anarhistov, je tako čudno, kjer so vsi drugi vladarji v večji nevarnosti nego pa nemški, katerim internacionalni

(reči: nemški) soc. demokratizem reci: anarhizem še ni skrivil las. Skoro bi torej bilo res, da ima nemški cesar več denarja, nego pa strahu pred anarhisti ter da hoče za zabavo zidati še en grad, ko jih ima že itak preveč. V Berolini ima cesar svoj mestni grad, v katerem biva s svojo rodbino. Nadalje ima gradove Monbijou in Bellevue. Potem je grad Charlottenburg, v katerem je za rakom umrl „cesar“ Friderik. „Pod lipami“ v Berolini ima ogromno palačo in palačo bivše umrle cesarice istotam. Dvoje drugih palač je v Viljemovi cesti v Berolini. V Potsdamu je grad, v katerem cesar biva več časa po leti. Nadalje so gradovi (čisto prazni) Babelsberg, Sanssouci in več manjših gradov v okolici Potsdama. Lovska gradova Grünewald in Stern sta popolnoma zapuščena. Sverno od Berolina je grad Hubertusstock in še dalje Cadinen in Rominton, Homburg in Urville. Poleg toliko gradov zidati jih še več, je neodpustljiva potrata in prešernost ter priča o nenasnitnosti nemškega duha v vseh časih.

* Kako se pride na lahek način do kožuha.

L. 1885 umrl sliker Hans Canon, ki je rad burke uganjal, slikal je nekoč nekega ruskega kneza v tako dragocenem kožuhi. Knez je pustil kožuh pri slikarju, ker ga je ta rabil pri spopolnjevanju slike. Umetniku se je dragoceno občilo zelo podaplo, rad si ga bi polastil, a kako? Ko je bila slika že gotova, slikar ni dal kožuha nazaj — to je bil prvi poskus. Knez ga je pa kmalu pismeno pozval, naj pošlje kožuh. Za ta opomin se umetnik prav ni ni zmenil, ampak še vedno upal, da kožuh na ta ali oni način ostane ujemno. Lahko si mislimo, kako se je začudil, ko je nekoga dne ugledal kneza, ki je korakal naravnost proti njegovemu ateljeju. Tu ni bilo dosti časa za premišljevanje. Kakor bi trenil, občel se je umetnik v kožuh in se glasno stokajoč vsehol v telci. Knez je takoj na to vstopil in začudenjem vprašal, kaj da dela in kaj mu je. Težko sopeč mu je umetnik odgovoril: „O jej, mraz me trese in slabega se čutim — pred dvemi dnevi mi je umrl brat za osepicami in sedaj se grozno bojam, da bi jih tudi jaz ne dobil. A visokost bi radi kožuh nazaj. Oprostite, da sem bil tako drzen, da sem ga občel za pol urice — a tresel me je tako mraz, da si nisem vedel drugače pomagati. Ko je knez slišal od osepuje, zavil je ves prestrašen: „O ne marjam kožuha, le obdržite ga za spomin! Adieu!“ in jo je odkril, kakor bi ga veter odnesel.

* Iz shoda nemških mest v Beljaku.

Kjer pridejo tako učeni nemški možje skupaj, kakor je to bilo na shodu nemških mest v Beljaku, se zine marsikatera „pametna,“ ki se mora obraniti potomstvu. Neki župan iz nemške Češke je rekel v svojem govoru: „Gospoda moja, ko pride čas, da vržejo otroci od sebe pero in črnilo...“ Neki poslanec je rekel: „V tem vprašanju se mora vladati odločno in jasno stopiti na prste.“ Neki nižjeavstrijski župan je rekel: „da je ta zadeva glibljiva pika, ki se mora pribiti, da bo padla z visočin, kjer jo drži vlada.“ Zopet drugi nemški župan iz severne Češke je povdarijal potrebo, da se vrše shodi mest vsako leto, „da pridejo župani skupaj ter se medsebojno o podajo.“ Nasprotno pa neki župan iz Tirolske ni pripisoval zborovanju posebne važnosti, ker je rekel, da bo govoril na kratko, „ker imajo gospodje itak v rokah referat in ves z oči.“ — Strašno je ganila zadnja poplavna na Koroskem nekega gornjavskega župana, „ki je prinesla nad lepo planinsko deželo, njene hribe in doline valove solz in gorja.“

Telefonska in brzjavna poročila.

Dunaj 24. septembra. Današnja seja poslanske zbornice je trajala samo 1/4 ure, potem pa se je pretrgala. Pripravlja se nekaj posebnega. Pred sejo je bila konferenca katere so se udeležili dr. Pacák, grof Pálffy, grof Deym, Sereny, baron Parish, vitez Jaworski, grof Dzeduszyci in Dulemba. Na tej konferenci se je sklenilo, pretrgati sejo poslanske zbornice za pet ur, da se zamorskajo.

skleniti Čehi kompromis. Podlaga tega kompromisa bo Plačekov predlog, da je tretjeti letnike odprtosti iz vojaške službe in dostavek Parishev, da se dovoli stari kontigent rekrutov. To se pa ne sklene v obliki resolucije, nego v obliki zakona. Pod kakimi pogoji so Čehi pripravljeni se udati v ta kompromis, je še tajno. Zbornica je koj sklenila pre-

gati sejo na pet ur. Proti predlogu so glasovali samo soc. demokratizem reci: anarhizem še ni skrivil las. Skoro bi torej bilo res, da ima nemški cesar več denarja, nego pa strahu pred anarhisti ter da hoče za zabavo zidati še en grad, ko jih ima že itak preveč. V Berolini ima cesar svoj mestni grad, v katerem biva s svojo rodbino. Nadalje ima gradove Monbijou in Bellevue. Potem je grad Charlottenburg, v katerem je za rakom umrl „cesar“ Friderik. „Pod lipami“ v Berolini ima ogromno palačo in palačo bivše umrle cesarice istotam. Dvoje drugih palač je v Viljemovi cesti v Berolini. V Potsdamu je grad, v katerem cesar biva več časa po leti. Nadalje so gradovi (čisto prazni) Babelsberg, Sanssouci in več manjših gradov v okolici Potsdama. Lovska gradova Grünewald in Stern sta popolnoma zapuščena. Sverno od Berolina je grad Hubertusstock in še dalje Cadinen in Rominton, Homburg in Urville. Poleg toliko gradov zidati jih še več, je neodpustljiva potrata in prešernost ter priča o nenasnitnosti nemškega duha v vseh časih.

Bratje Sokoli!

Bliža se naš praznik. Častna dolžnost naša je, da ta dan častno proslavimo sebi v slavo, slovenski javnosti v ponos!

V nedeljo, dne 27. t. m. dopoldne za 11. uro Vas zovemo k slavnostnemu zborovanju. Pridite vsi v društveni obleki. Pomislite, da jih je bilo na prvem občinem zboru pred 40. leti zbranih 70 članov. Tudi pri skupnem obedu in na komersu naj bo Vaša udeležba kar najčastnejša. Visoko zanimanje za 40-letnico bode najboljši dokaz, da smo godini, da v prihodnjem letu v Ljubljani pripravimo vsesokolski shod! „Na zdar!“

Odbor.

Sčna prošnja!

Dne 13. septembra 1903 zadela je Kanalsko dolino na Koroskem velika nesreča. Oblak se je utrgal ter poplavil taisto. Vibar je razsajal, podrl sadno in gozdro drevje, otesrel še na pol zrelo sadje in uničil veliko poljskih pridelkov. Voda je tako močno narasla, da je v Lipaljavesi raztrgala in odnešla 6 hiš, veliko travnikov in njiv s poljskim pridelki; 2 hiši ste močno poškodovani in nevarnosti. Rešiti se je moglo najpotrebnejšo hišno opravo.

Beda je velika, izdatna pomoč nujna. Ker je v drugih alpinskih pokrajih nevihta veliko nesreč napravila, se na izdatno državno pomoč ne more računati.

Lipaljaves je zadnja slovenska vas v Kanalski dolini ob Italijanski meji. Rojaki in rojakinje! Ne zabite toj potrebni ponesrečencev!

Vseake milodare sprejema upravništvo „Slov. Naroda“.

Županski urad v Lipaljavesi (pošta Pontafel).

Martin Kovač župan.

Zahvala.

Odbor slov. akad. fer. društva „Sava“ se najtopleje zahvaljuje vsem, ki so dali za vožnjo svoje vozove na razpolago.

Odbor.

Gorečica napenjanje riganje glavobol močno bitje srca pomanjkanje spanja večkratno bljuvanje

so po največ znaki nepravilnega delovanja želodca in crevov, kar na noben način ne smemo prezreti. Za preprečenje ali zdravljenje takih slabosti se priporoča rogaški „Tempe-vrelec“, katerega tudi nakanjuje zdravnik proti takim boleznim. Rogaški „Styria-vrelec“ je modnejši in se sme samo periodično uporabljati.

Gleichenberški Konstantin-vrelec Ema-vrelec starozkušena pri katarnih boleznih v dihalniku in pri prebavljanju.

Slana voda, vrelca — zdravniško priznano izvrstno sredstvo za inhalacije. Ivanov studenec, bogata ogledovna kislina, najboljša naravna mineralna voda pri boleznih prebavnih organov, kakor katar v želodcu in crevih, pri bolečinah v mehurju, kakor pesek v prod, pri gorečici i. t. d. (162-5)

Dobiva se v vseh trgovinah z mineralnimi vodami in pri ravnateljstvu studencov v Gleichenbergu (Štaj.).

Proti prahajem, juskinam in izpadanju las deluje najboljše priznana Tanno-chinin tintura za lase

katera okrepičuje laskiče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.

1 steklenica z navodom 1 K. Razpoljuja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloge vseh preizkušenih zdravil, medic. mil. medicinal. vin. špecialitet, najfinješih parfumov, kirurgičnih obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.

Dež lekarna Milana Leusteka v Ljubljani, Resiljeva cesta št. 1 poleg novozgrajenega Fran Jožefevga jubil mostu (204-36).

Meteorologično poročilo.

Zahvala.

Avguste Hudabiunigg roj. Perme od blizu in daleč došle mi dokaze tolažilnega sočutja kakor tudi za mnogoštevilno spremstvo umre k zadnjemu početku izrekam temu portom v svojem in v menu svoje rodbine najtopleje zahvalo. (2513)

Karel Hudabiunigg.

Josip Reich

→ parna ←

barvarija in kemična spiralnica
ter likanje suknja
Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.
se priporoča za vsa to stroko spa-
dajoča dela.

Postrežba točna.

Cene nizke.

Optični zavod

J. P. GOLDSTEIN
Ljubljana, Pod tranco 1
priporoča svojo veliko zalogu
vsakovrstnih očal, lovskeih
in potnih daljnogledov ter
vseh optičnih predmetov.

Zaloga in edina prodaja
monogramov
za zaznamovanje perila.

Zaloga
grammophonov
ki igrajo izrecno močno in natančno.

Glavna trgovina:

Stari trg štev. 21.

Pekarja
in slaščičarna

J. ZALAZNIK

Žiljalke:

Glavni trg 6

in

Sv. Petra cesta 26

J. S. Benedikt

v Ljubljani, Stari trg
(tik glavne prodajalne
na voglu).

Največja zaloga

klobukov

najnovejše façone.
→ Nizke cene. ←
Prodaja na drobno in debelo,
Centni brezplačno.

Avg. Agnola

Ljubljana
Dunajska cesta št. 13.

Velika zaloga
steklenine, porce-
lana, svetilk, zrcal,
šip itd. itd.

Steklenice, kozarci,
vrčki itd.
po najnižjih cenah.

Pisarja

(2492-3) sprejme takoj
notar Hudovernik v Kostanjevici.

Proda se
enonadstropna hiša

s špecerijsko trgovino in trafiko ter s
precejšnjim vrtom v ljubljanski okolici.
Več se izve pri g. Dobnikarju
v Spodnji Šiški štev. 96. (2494-3)

Zahtevajte
ilustrovane cenike

žarnic

(Glühlichtlampen).

Najbolja in najceneja
razsvetljjava.
1 (735-10)

Johannes Heuer

Dunaj, IV. Mühlgasse 3.

(2494-3)

Sprejme se spremen trgovski pomočnik

v suknjeni in manufakturni trgovini

→ R. Miklauc, Ljubljana. ←

Prednost imajo isti, kateri so službovali v suknjeni ali manufakturni trgovini v Ljubljani. (2506-2)

Št. 10852.

Razpis.

(2469-2)

Podpisani deželni odbor razpisuje službo

okrožnega zdravnika v Mokronogu

z letno plačo 1400 K in z letno aktivitetno doklado 200 K.

Prosilec za to službo naj pošlje svoje kolkovane prošnje podpisemu deželnemu odboru

do 20. oktobra t. l.

ter v njih dokažejo z dokazili svojo starost, upravičenje za izvrševanje zdravniških poslov, avstrijsko državljanstvo, telesno sposobnost, neomadeževano življenje, dosedanje službovanje ter znanje slovenskega in nemškega jezika.

Oziralo se bo le na take prosilec, ki so najmanj dve leti že službovali v kaki bolnici.

Deželini odbor kranjski

v Ljubljani, dne 14. septembra 1903.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izved iz voznega reda.

veljavem od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponocni osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reiffing v Steyr, v Linc na Dunaj v Amstetten. — Ob 5. uri zj. osebni vlak v Trbiž ob 1. juliju do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovce vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Brezenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reiffing v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francovce vare, Karlove vare. Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponocni osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Direktni vozovi I. in II. razreda.) — Praga v Novo mesto in Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer Novo mesto, Kočevje. Pribor v Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak v Dunaju čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak v Dunaju čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru. Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. ur 44 m popoldne osebni vlak v Dunaju, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega. Inomost, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni osebni vlak v Dunaju, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal in Inomost, čez Klein-Reiffing iz Steyr, Linc, Budjevic, Plzna, Marijinh varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. ur 38 m zvečer osebni vlak v Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. ur 43 m ponocni osebni vlak v Trbiž ob 1. juliju do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. ur 44 m aj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. ur 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta Kočevja in ob 8. ur 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik Mešani vlaki: Ob 7. ur 28 m zjutraj, ob 2. ur 5 m popoldne, ob 7. ur 10 m in ob 10. ur 45 m ponocni samo ob nedeljah in praznikih. — Pribor v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 8. ur 49 m zjutraj, ob 11. ur 6 m dopoldne, ob 8. ur 10 m in ob 9. ur 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

I. Schwentner

knjigotržec

V Ljubljani, Dvorni trg štev. 1.

Naznanjam, da sem prevzel od „Národne Tiskarne“ v Ljubljani v izključno razprodajo Jurčičeve zbrane spise, potem letnike in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one knjige, katere so izšle v složbi „Národne Tiskarne“. — Te knjige so:

Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširati à 60 kr., elegantno vezati à 1 gld.

Posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ po 40 kr.

Zbirka zakonov. I. Kazenski zakonik, vezan à 3 gld.

Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdin red, vezan à 2 gld. 80 kr.

Zarnikov zbrani spisi. I. zvezek, broširan à 50 kr.

Dr. Nevesekdo: „4000“. Povest, broš. à 50 kr.

A. Ašker: Izlet v Carigrad, broš. à 20 kr.

Turgenjev: Otoč in sinovi. Roman, broširan à 50 kr.

Štiri novele, broš. à 20 kr.

Beneš-Tfebzsky: Blodne duše. Roman, broširan à 70 kr.

Po znižani cenii priporočam: Fran Kocbek, Pregovori, prilike in reki. Prej

50 kr., sedaj samo 30 kr.

Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na

vse domače in tujje časnike ter knjige. —

Mehanik

Ivan Škerl

stanuje samo

Opekarska cesta št. 38.

Šivalni stroji po najnižji ceni.

Bicikle in v to stroko

spadajoča popravila

izvršuje prav dobro

In ceno.

Pneumatik gld. 4-50.

A. KUNST

Ljubljana

Židovske ulice 4.

Velika zaloga obuvali

lastnega izdelka za dame, gospode

in otroke je vedno na izbero.

Vsakršna naročila izvršujejo se to-

čno in po nizki ceni. Vse mere se

shranjujejo in zaznamenujejo. — Pri

zunanji naročili blagovoli naj se

vzorec vposlati.

Spretnega stenografa

sprejme takoj (2507-2)

dr. Josip Furlan

odvetnik v Ljubljani.

Nova enonadstropna hiša

v Spodnji Šiški št. 195
se prostovoljno po nizki ceni prodaja.
Izve se istotam. (2510-1)

Vinske sode

(belega vina) skoro nove, dobre in
močne, od 620 do 650 litrov, proda
po nizki ceni

Fran Cascio 1969-7
Vegove ulice št. 10.

lăče se
pisarniški sluga

več obeh jezikov in sposoben za
manjša pisarniška dela. Dosluženi
podčastniki imajo prednost.

Naslov se zve pri upravnosti
»Slov. Naroda«. (2511-1)

Veliko izbira
finih špecialitet

Surove in žgane kave

po vsaki ceni od K 2— do K 4— kilo
gram ponudi tvrdka (11-21)

Edmund Kavčič
— v Ljubljani. —

Mašinist

zanesljiv, z dobrimi spričevali, dober kovač
in strojni klučavničar, več električne raz-
svetljave, dober reparator za usnjare, mline,
papirne tovarne in žage, želi s
16. oktobrom službo premeniti.

Naslov: „Mašinist F. S.“, parna
žaga v Markovcu, pošta Stari trg pri
Rakeku. (2477-3)

Hiša

v najboljši legi, v kateri je trgovina s špecerijskim blagom, tobakarna in
gostilna z žganjetcem, obstoječa že
70 let, v velikem industrijskem trgu
na Spod. Stajerskem, se radi
viske starosti posestnice po ceni
in pod ugodnimi pogoji proda. Po-
treben kapital 3-4000 gld.

Ponudba pod: „Zagotovljena
eksistenza 999“ na upravnosti
»Slov. Naroda«. (2495-2)

Ivan Kordik

v Ljubljani

